

تاریخ صدور: ۱۳۹۹/۰۱/۳۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۰۵

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۴/۰۹/۳۰



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی قزوین
معاونت آموزشی

بیمارستان شفا ناکستان

عنوان: راهنمای بیماران تشنجی



دانشگاه علوم پزشکی قزوین

کمک‌های اولیه در صرع



گذاشتن بالش زیر سر



باز کردن یقه، دکمه آخر و
گراوات



چرخاندن به پهلو



محاسبه طول
مدت تشنج



پرهیز از قرار دادن اشیاء
در دهان فرد



جستجوی هویت فرد از
طریق کارت‌های شناسایی



پرهیز از گرفتن دست و پای
فرد در طول تشنج



و پس از پایان
تشنج-



حمایت و پیشنهاد
کمک در صورت نیاز

منبع: **دورنامه داخلی جراحی برونر سودارث ۲۰۱۸**

سایت آموزش به بیمار:

Hosshafa.gums.ac.ir

واحد ارتقا سلامت و آموزش همگانی: ۰۲۸۳۵۲۴۹۲۱۱

داخلی ۷۰۳۴

ساعت تماس همه روزه از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۴

شماره تماس درمانگاه حکیم: ۰۲۸۳۵۲۴۹۲۳۷ از شنبه تا

چهارشنبه از ساعت ۷:۳۰ الی ۹ صبح

آموزش به والدین:

- ❖ آموزش خواندن صحیح درجه حرارت به والدین
- ❖ با استفاده از تب‌بر و یا در صورت داشتن سابقه تشنج از داروی تجویزی پزشک برای جلوگیری از بالا رفتن تب کودک استفاده کنند و سپس به مرکز درمانی مراجعه نمایند
- ❖ از کودکان خود در برابر بیماری‌های عفونی و تب‌دار بیشتر مراقبت نمایید تا بتواند تعداد این تشنجات را کاهش دهند
- ❖ والدین باید بدانند که قبل از ۶ ماهگی و بعد از ۵ سالگی این تشنج باید حتماً مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد
- ❖ در صورت تجویز فنوباریتال یا لوبل برای کودک از مصرف خودسرانه و قطع دارو پرهیز کنید
- ❖ کودک را تهییج نکنید بلکه با روش آرام و اطمینان بخش صحبت کنید. انتظار نداشته باشید از دستورات شما اطاعت کند زیرا هوشیاری وی مختل شده است.

تشنج در نوزادان چه علائمی دارد؟

تشنج در نوزادان علائم متفاوتی دارد ممکن است به صورت حرکات شدید اندام‌ها، پرش عضلانی تکراری، لرزش پلک‌ها، سفت شدن اندام‌ها، حرکات شبیه جویدن یا مکیدن در دهان، گریه غیر طبیعی یا حرکات غیر طبیعی در چشم‌ها، دیده شود. در برخی نوزادان تنها علامت تشنج، توقف تنفس به مدت بیش از ۲۰ ثانیه و کبود شدن نوزاد است. شایع‌ترین علت تشنج نرسیدن اکسیژن به مغز نوزاد است.

تشنج: صرع بیماری است که به دنبال اختلال در عملکرد طبیعی دستگاه مغز و اعصاب ایجاد می شود، مشخصه اصلی آن بروز حملات عصبی (تشنج) تکرار شونده به دلیل وضعیت غیرطبیعی امواج مغزی است. در واقع این تشنج ها در اثر اختلالات الکتریکی در دسته ای از سلول های عصبی مغز به طور موقت و گذرا به وجود می آیند. با این که در برخی موارد علت ایجاد حملات صرعی ناشناخته است، ولی گاهی اوقات عوامل متعددی در بروز آن ها نقش دارند، به عنوان مثال مشکلاتی مانند سکتة مغزی، ضربات مغزی، عوامل مادرزادی، تومورهای مغزی و سایر بیماری های تحلیل برنده مغز در این زمینه بی تاثیر نیستند



علل تشنج:

- ❖ مادرزادی
- ❖ ژنتیک
- ❖ عفونت ها
- ❖ ضربه سر
- ❖ مسمومیت ها
- ❖ اختلالات متابولیک
- ❖ تومور
- ❖ سکتة های مغزی
- ❖ علل ناشناخته

علت تشنج در نوزادان چیست؟ کمبود اکسیژن رسانی به مغز ، کاهش قند خون ، کاهش کلسیم خون ، عفونت ها ، اختلالات دستگاه عصبی ، اعتیاد مادر به مواد مخدر و چند علت نادر

تشخیص های افتراقی:

برخی از بیماریها (سکتة مغزی - کاهش قند خون - اختلالات خواب-سکوپ -میگرن و تشنج های ساختگی در کودکان و سربازان و.... ممکن است انواع مختلف تشنج یا حمله را تقلید نمایند. بنابراین گرفتن یک شرح حال دقیق از بیمار و خانواده می تواند در تشخیص کمک کننده باشد.

روش های تشخیص : بهترین روش تشخیص رویت بیمار در زمان حمله است . سایر موارد روشهای تشخیص از جمله :نوار مغزی می تواند کمک کننده باشد. هر چقدر نزدیک به زمان حمله باشد کمک کننده تر است روش دیگر تشخیص تصویربرداری از مغز بصورت سی تی اسکن مغز و ام آر آی مغز است.

مراقبت های لازم در زمان غیر حمله :

- ✓ داروها کامل و سر وقت خورده شود.
- ✓ آزمایشات دوره ای انجام شود.
- ✓ خواب مناسب داشته باشد ، بی خوابی باعث تحریک مغز می شود.
- ✓ در برخی از افراد مصرف بعضی از غذاهای سرد باعث حمله می شود.
- ✓ گرسنگی طولانی مدت نداشته باشند .از نزدیک شدن به منبع نوری مانند تلویزیون خودداری شود .خصوصاً در صرع های رفلکسی
- ✓ اجتناب از ورزشهای خطرناک مثل شنا، کوهنوردی - رفتن به ارتفاعات و پرهیز از رانندگی

مراقبت های لازم در حین حمله:

- ✓ بیمار به یک سمت خوابانیده شود(به پهلو)
- ✓ تلاش نکنید که حرکات تشنجی را متوقف کنید .
- ✓ در زمان حمله هیچ ماده خوراکی یا آب وارد دهان نکنید.
- ✓ به دنبال تشنج ، کودک تمایل به خواب دارد سعی نکنید از خوابیدن وی جلوگیری نمایید.
- ✓ اشیاء سخت و خطرناک را دور کنید اما در حرکتهای کودک دخالت نکنید .
- ✓ هر گونه لباس تنگ را شل کرده و یا از تن کودک خارج نمایید.
- ✓ به هیچ وجه سعی نکنید دندان های کلید شده کودک را با فشار باز کنید چون احتمال صدمه به فک و آسیب به دندانها وجود دارد .
- ✓ قرار دادن تکه پارچه یا حوله لابه لای دندان ها برای جلوگیری از گاز گرفتن زبان توصیه می شود ولی در حال تشنج سعی در باز کردن فک و قرار دادن چوپ و پارچه لای دندان نکنید.
- ✓ از ریختن آب روی صورت کودک خودداری کنید.